

รายงานการตรวจราชการตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๖

ของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธฤติ ประสานสอน)
ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๕ (จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและลำปาง)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธฤติ ประสานสอน) พร้อมด้วยนางสาววาสนา ปิยะฤดีวรรณ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตามประเมินผล และนางศิริพร วันวา นักวิชาการศึกษาศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕ ได้ลงพื้นที่ตรวจราชการเพื่อติดตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ นโยบายที่ ๓ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย ประกอบด้วย ๕ จุดเน้น ดังนี้ (๑) ป้องกันเด็กตกหล่น/เด็กออกกลางคัน (๒) เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาสมวัย (๓) ผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ/กลุ่มเปราะบาง NEETs ได้รับการศึกษา (๔) การจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา และ (๕) อาชีวะอยู่ประจำ เรียนฟรี มีอาชีพ (๖) การขับเคลื่อนทวิศึกษาแนวใหม่ และ (๗) การจัดการอาชีวศึกษา รูปแบบการศึกษานอกระบบ ระหว่างวันที่ ๒๙- ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูนและลำปาง ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

จังหวัดเชียงใหม่

ลงพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอสарภี ผู้ร่วมลงพื้นที่ประกอบด้วย นางยุพิน บัวคอม ศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่, นางจินดา กำลั้งประสิทธิ์ รองศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ และคณะ, นายเสน่ห์ รัชดา รองผู้อำนวยการ สพป.เชียงใหม่ เขต ๑ และคณะ, นายหงส์คำ อินใจ ผู้แทน สอจ.เชียงใหม่ มีสถานศึกษาที่เป็นหน่วยรับตรวจราชการดังนี้

๑. ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยมี ดร.ประภาภรณ์ คำโอภาส ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองเชียงใหม่ รายงานผลการดำเนินงานพบว่า ห้องสมุดอยู่ระหว่างปรับปรุง เพื่อให้เป็นห้องสมุดตามโครงการศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ Co-Learning Space จัดรูปแบบของพื้นที่การให้บริการทั้งภายในและภายนอก โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมเรียนรู้เป็นไปตามองค์ประกอบของศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อให้บริการและจัดกิจกรรมตามความต้องการของผู้รับบริการทุกช่วงวัย เช่น การให้บริการสืบค้นความรู้ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online โดยได้รับจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงทั้งสิ้น ๕,๑๑๖,๐๐๐ บาท และจัดกิจกรรมร่วมทำบุญปล่อยปลาหมากุศล เพื่อสมทบทุนพัฒนาห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ **ปัญหาที่พบ** งบประมาณไม่เพียงพอ

๒. โรงเรียนวัดดอนจั่น อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัด สพป.เชียงใหม่ เขต ๑ มีนายันทพงษ์ วงศ์ประสิทธิ์ เป็นผู้อำนวยการ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียน ๔๑๙ คน ครูและบุคลากร ๒๔ คน **พบว่า** พระประธานาถมุนี (อานันท์ อานนฺทโน) เจ้าอาวาสวัดดอนจั่น ได้จัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กกำพร้า เด็กยากจน เด็กด้อยโอกาส รับอุปการะนักเรียนในเขตภาคเหนือและทั่วประเทศเข้ามาเรียน จัดการเรียนการสอนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนใช้แนวคิด D.C. HEART ในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบให้บรรลุคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาชาติ **ปัญหาที่พบ** นักเรียนเป็นชนเผ่า มีฐานะยากจน ขาดอุปกรณ์การเรียนและขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา พร้อมทั้งมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการออกกลางคันและยาเสพติด **แนวทางแก้ไข** จัดกิจกรรมค่ายคุณธรรมและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา

/๓. วิทยาลัยเทคนิคสารภี...

๓. **วิทยาลัยเทคนิคสารภี** อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีนายนิพนธ์ หยงกิจ เป็นผู้อำนวยการ เปิดสอนระดับชั้น ปวช.-ปวส. มีนักเรียน ๗๐๔ คน ครูและบุคลากร ๔๙ คน **พบว่า** ขับเคลื่อนโดยปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความมั่นคง ยั่งยืน มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละสาขาวิชาและต่างสาขาวิชา เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และทักษะรอบด้าน และด้านทักษะวิชาชีพสอดคล้องกับกระบวนการวิจัย สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมที่เชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาสู่ชุมชนโดยใช้ทักษะอาชีพเป็นแกนหลัก ครูต้องทำวิจัยอย่างน้อยคนละ ๑ เรื่อง รวมถึงจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มเข้าถึงการศึกษา เช่น **จัดทำหลักสูตรระยะสั้น** ได้แก่ วิชาการตัดผม, วิชาลีลาศ, วิชาโยคะ และสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ร่วมกับกรมการขนส่งทางบก ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรจะได้รับใบวุฒิบัตรรับรอง เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และ **หลักสูตรทวิศึกษา**ร่วมกับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคมและโรงเรียนสะเมิงวิทยาคม **หลักสูตรห้องเรียนอาชีพ**เป็นการจัดอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในรูปแบบบล็อกคอร์ส (block course) ร่วมกับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม โรงเรียนสะเมิงวิทยาคม โรงเรียนบ้านปากเหมือง และโรงเรียนวัดเวฬุวัน ในส่วนของการ**จัดทวิศึกษาแนวใหม่** ได้จัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนในโครงการพระราชดำริ **ปัญหาที่พบ**ขาดครุภัณฑ์ที่ทันสมัยและบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน **แนวทางแก้ไข** บันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการในการใช้ครุภัณฑ์ร่วมกันและวางแผนอัตรากำลังบุคลากรด้านการสอนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จังหวัดลำพูน

ลงพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอป่าซาง ผู้ร่วมลงพื้นที่ประกอบด้วย นางดารัณ รักหน้าที่ ศึกษาพิเศษจังหวัดลำพูนและคณะ มีสถานศึกษาที่เป็นหน่วยรับตรวจราชการ ดังนี้

๑. **วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง** อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีนายเชิดวงศ์ ดอกแก้ว รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการ, นายอรรถกฤต อินทะโย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านโฮ่ง, นายบันจวบ ก้อผืน รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลำพูน, นายปองภพ อรุณไพร รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน ร่วมต้อนรับและรายงานผลการดำเนินงาน **พบว่า เป็นสถานศึกษาระดับโครงการอาชีวะอยู่ประจำ เรียนฟรี มีอาชีพ** ส่งเสริมให้ผู้เรียนหารายได้หลังเลิกเรียนและจัดกิจกรรมตลาดนัดขายของทุกวันพุธ เป็นการสร้างพื้นฐานอาชีพ สร้างรายได้และมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ประกอบกับส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชนเพื่อสร้างรายได้ โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้เพื่อศึกษาหาทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง สำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษได้จัดโครงการทุนนวัตกรรมสายอาชีพชั้นสูงของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) และโครงการอาชีวะสร้างช่างฝีมือตามแนวทางโรงเรียนพระดาบส **จัดหลักสูตรทวิศึกษาแนวใหม่**ร่วมกับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๖ และโรงเรียนน้ำดิบวิทยาคม ในส่วนของการ**จัดการอาชีวศึกษา** รูปแบบการศึกษานอกระบบ ได้จัดทำ**หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น** ร่วมกับโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ๔๘ พรรษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

๒. โรงเรียนธรรมสาธิตศึกษา อำเภอป่าซาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีนายธีระเมธ สุยะปวง เป็นผู้อำนวยการ เปิดสอนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอน มีนักเรียน จำนวน ๘๙๔ คน มีครู/บุคลากร จำนวน ๖๐ คน พบว่า โรงเรียนสนับสนุนพัฒนาศักยภาพด้านฟุตบอลแก่นักเรียน จัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning) พัฒนาทักษะดิจิทัลและภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ส่งเสริมให้มีความรู้ด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) กิจกรรมการออมทรัพย์นักเรียน และมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ พร้อมทั้งจัดการเรียนรู้และฝึกอาชีพ เช่น ทำขนมข้าวแคบ ตัดตุง ปลูกผักบุ้ง และได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเจดีย์ ด้านส่งเสริมสุขภาพ, รถรับ-ส่งนักเรียน, ทำความสะอาดโรงเรียน, ซ่อมแซมโรงเรียนเมื่อเกิดวาทภัย ฯลฯ **ปัญหาที่พบ** ขาดหอพักสำหรับนักกีฬาฟุตบอลและอัตราการเกิดลดลง

จังหวัดลำปาง

ลงพื้นที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี อำเภอเมือง ผู้ร่วมลงพื้นที่ประกอบด้วย นางหัทธกาญจน์ อุดลธิเรขเตต ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง, นายณรงค์ พันหนูเทียน รองศึกษาธิการจังหวัดลำปางและคณะ, นางสุรณจิต วรรณนวล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำปาง, นางสาวจุฑามาศ เครือสาร รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำปาง, นายชูเกียรติ อุ่นปัญญา รองผู้อำนวยการเทคนิคนครลำปาง

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีนายณัฐภักษ์ ไกรงาม เป็นผู้อำนวยการ, นายชูเกียรติ ไชยทา ประธานคณะกรรมการการศึกษา เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีนักเรียน ๗๓๔ คน ครูและบุคลากร ๑๐๒ คน พบว่า โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนเรียนรู้ร่วมกันสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนร่วมกับเด็กปกติแบบสองภาษา ตามแนววลอดอร์ฟ ผ่าน ๓ กิจกรรมคือ กิจกรรมทางกาย อารมณ์ความรู้สึกและการคิด ตามความเหมาะสมของเด็กแต่ละช่วงวัย และจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยร่วมกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดลำปางและสถาบันมาน้ำฟ้า เพื่อการศึกษา วิจัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนหูหนวก **ปัญหาที่พบ** ผู้ปกครองมีฐานะยากจนและความหลากหลายของนักเรียนเด็กกลุ่มพิเศษ ไม่สนใจการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประกอบกับครูและบุคลากรขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านทักษะอาชีพ งบประมาณไม่เพียงพอ **แนวทางแก้ไข** พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเด็กพิเศษและกลุ่มเปราะบาง พร้อมทั้งขอรับการสนับสนุนจากเครือข่าย

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายธฤติ ประสานสอน) ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การตรวจราชการเพื่อติดตามภารกิจตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยการตรวจราชการมี ๔ ประเภทดังนี้ (๑) ตรวจราชการกรณีปกติ มี ๖ นโยบาย (๒) ตรวจราชการเฉพาะด้าน (Agenda Based) ในปีนี้เป็นการตรวจราชการตามนโยบายและจุดเน้น นโยบายที่ ๓ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย (๓) การตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับผู้ตรวจสำนักนายกรัฐมนตรี และ (๔) การตรวจราชการกรณีพิเศษ และได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

๑) ดูแลเด็กด้อยโอกาสทั้ง ๑๐ ประเภทและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ผู้พิการ ๙ ประเภท เป็นกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

๒) เข้มงวดด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และดูแลการเดินทางไปฝึกประสบการณ์ของนักเรียนที่สถานประกอบการ รวมถึงเรื่องการทะเลาะวิวาทในสถานประกอบการ

/๓) ขอให้เขตพื้นที่...

๓) ขอให้เขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมพัฒนาครูด้านจิตวิทยา เพื่อคัดกรองนักเรียนผู้พิการทางการเรียนรู้ และผู้พิการทางพฤติกรรมและอารมณ์ ซึ่งจะเป็นการป้องกันเด็กออกกลางคันและเด็กหลุดจากระบบได้

๔) การดูแลนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาส กลุ่มชาติพันธุ์ พื้นที่ห่างไกลให้เข้าถึงระบบการศึกษา ๑๐๐%

๕) ขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๖) ขอให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาขับเคลื่อนทวิศึกษาแนวใหม่เน้นทักษะวิชาการ ทักษะชีวิตควบคู่กับสายสามัญ โดยเฉพาะโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์

๗) จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นและห้องเรียนอาชีพให้กับกลุ่ม NEETs (เยาวชนอายุ ๑๕-๒๕ ปี) ซึ่งเป็นผู้ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม เพื่อลดภาระต่อครอบครัวและสังคม
